

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.12.2012
COM(2012) 768 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 184 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του
Συμβουλίου για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης
φρούτων στα σχολεία**

{SWD(2012) 435 final}

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ σύμφωνα με το άρθρο 184 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία.....	3
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ	3
3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	4
3.1. Κατάρτιση εύρυθμων σχεδίων στα κράτη μέλη	5
3.1.1. Διοικητική εφαρμογή και σχετικές προκλήσεις.....	5
3.1.2. Ζητήματα σχετικά με τη χρηματοδότηση του σχεδίου στα κράτη μέλη	8
3.2. Αξιολόγηση των επιπτώσεων του σχεδίου στις διατροφικές συνήθειες των παιδιών .	9
3.3. Διατυπωθείσες συστάσεις	10
4. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	12

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σύμφωνα με το άρθρο 184 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 184 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου¹ (εφεξής «ενιαίος κανονισμός για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών (ΚΟΑ)», η παρούσα έκθεση αφορά την εφαρμογή του ευρωπαϊκού σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία (εφεξής «το σχέδιο») κατά τα πρώτα τρία έτη λειτουργίας του, ήτοι από την 1η Αυγούστου 2009 έως την 31η Ιουλίου 2012.

Σύμφωνα με τον ενιαίο κανονισμό ΚΟΑ, η παρούσα έκθεση θα πρέπει να εστιάσει ειδικότερα σε δύο βασικά ζητήματα, δηλαδή στο βαθμό που το σχέδιο προώθησε σε επίπεδο κρατών μελών τη θέσπιση εύρυθμων σχεδίων για την προώθηση της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία και στην επίπτωση του σχεδίου στη βελτίωση των διατροφικών συνηθειών των παιδιών.

Η παρούσα έκθεση βασίζεται κυρίως στην ανάλυση των στοιχείων που κοινοποίησαν τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή των εθνικών τους σχεδίων για την προώθηση της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία και, ειδικότερα, τα στοιχεία από τις εκθέσεις αξιολόγησης που κοινοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 288/2009 της Επιτροπής², καθώς επίσης και τα πορίσματα μιας εξωτερικής αξιολόγησης. Οι πηγές αυτές βασίζονται μόνο στα δεδομένα για τα σχολικά έτη 2009/2010 και 2010/2011, καθώς δεν έχει ακόμη διενεργηθεί αξιολόγηση για το σχολικό έτος 2011/2012.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ

Τα θεμέλια του σχεδίου τέθηκαν στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της κοινής οργάνωσης των αγορών στον τομέα των οπωροκηπευτικών, η οποία πραγματοποιήθηκε το 2007. Το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να καταθέσει πρόταση για τη θέσπιση σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της μειούμενης κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών από παιδιά. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε την πλήρη στήριξή του σε αυτήν την πρωτοβουλία. Τον Νοέμβριο του 2008 επετεύχθη πολιτική συμφωνία σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής, χάρη στην οποία διετέθησαν ευρωπαϊκά κονδύλια ύψους 90 εκατομμυρίων ευρώ σε ετήσια βάση για τη

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα, ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 288/2009 της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 2009, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τη χορήγηση κοινοτικής ενίσχυσης για την προμήθεια οπωροκηπευτικών, μεταποιημένων οπωροκηπευτικών και προϊόντων μπανάνας στα παιδιά σε εκπαιδευτικά ιδρύματα στο πλαίσιο σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία, ΕΕ L 94 της 8.4.2009, σ. 38.

συγχρηματοδότηση της αγοράς και διανομής νωπών και μεταποιημένων οπωροκηπευτικών και μπανανών για τους μαθητές, καθώς επίσης και για ορισμένα άλλα μέτρα.

Γενικός στόχος του σχεδίου είναι η δημιουργία ενός ενωσιακού πλαισίου πολιτικής και χρηματοδότησης των πρωτοβουλιών των κρατών μελών που στοχεύουν στην αναστροφή της μειούμενης κατανάλωσης οπωροκηπευτικών, ιδίως από παιδιά, τα οποία αποτελούν τους πιο ευάλωτους καταναλωτές. Κατά συνέπεια, η πρωτοβουλία αυτή στοχεύει στην διαρκή αύξηση του ποσοστού των προϊόντων αυτών στο διαιτολόγιο των παιδιών σε πρώιμο στάδιο, όταν δηλαδή διαμορφώνονται οι διατροφικές συνήθειές τους. Επιπλέον, αναμένεται ότι οι θετικές επιπτώσεις στην κατανάλωση θα συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ, δηλαδή της αύξησης των εισοδημάτων των γεωργών, της σταθεροποίησης των αγορών και της διαθεσιμότητας τόσο των τρεχουσών όσο και των μελλοντικών προμηθειών. Εφαρμόστηκε μάλιστα μια πιο εκπαιδευτική προσέγγιση μέσω υποχρεωτικών συνοδευτικών μέτρων, τα οποία χρησιμεύουν ως μέσο για τη δημιουργία συνδέσμων με τη γεωργία, τη διατροφή, την υγεία, το περιβάλλον, τη σωματική δραστηριότητα, με γενικότερο στόχο την ενίσχυση των συνολικών επιπτώσεων του σχεδίου. Επιπλέον, το σχέδιο συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου της ΕΕ για την καταπολέμηση των συνεχώς αυξανόμενων περιπτώσεων παχυσαρκίας και χρόνιων ασθενειών που οφείλονται στην ανθυγιεινή διατροφή, όπως αναφέρεται στη Λευκή Βίβλο του 2007 για «θέματα υγείας που έχουν σχέση με τη διατροφή, το υπερβολικό βάρος και την παχυσαρκία»³.

Πριν την περίοδο εφαρμογής, τα κράτη μέλη που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο σχέδιο οφείλουν να καταρτίσουν στρατηγικές σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο σε συνεργασία με τις αρχές που είναι αρμόδιες για τη δημόσια υγεία και την παιδεία. Οι πόροι της ΕΕ συγχρηματοδοτούν εθνικά προγράμματα σε ποσοστό έως και 50%, το οποίο αυξάνεται σε 75% για τις περιοχές σύγκλισης και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ, με την ισορροπία που παρέχουν οι εθνικές και/ή ιδιωτικές συνεισφορές.

Το σχέδιο περιλαμβάνει τα εξής βασικά στοιχεία:

- α) διανομή προϊόντων σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, από νηπιαγωγεία μέχρι ιδρύματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- β) συνοδευτικά μέτρα για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών και της υγιεινής διατροφής, καθώς επίσης και την ενίσχυση της σχέσης με τη γεωργία, για παράδειγμα μέσω της διοργάνωσης επισκέψεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις ή μαθημάτων κηπουρικής.
- γ) δικτύωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των σχεδίων σε κάθε κράτος μέλος.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Εκτός από τις προαναφερθείσες αξιολογήσεις σε επίπεδο κρατών μελών και σε εξωτερικό επίπεδο, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (εφεξής «ΕΕΣ») δημοσίευσε το 2011⁴ την ειδική

³ Λευκή Βίβλος για μια Ευρωπαϊκή Στρατηγική για θέματα υγείας που έχουν σχέση με τη Διατροφή, το Υπερβολικό Βάρος και την Παχυσαρκία, COM(2007) 279 τελικό, 30.5.2007.

⁴ Ειδική έκθεση αριθ. 10/2011 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Είναι αποτελεσματικά το πρόγραμμα διανομής γάλακτος στους μαθητές και το σχέδιο προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία;»

του έκθεση αριθ. 10, η οποία περιλαμβάνει τα πορίσματα του κοινού ελέγχου του σχεδίου και του προγράμματος διανομής γάλακτος στα σχολεία, κατά τον οποίο εξετάστηκε η αποτελεσματικότητα των δυο προγραμμάτων. Ειδικότερα, το ΕΕΣ αξιολόγησε εάν παρέχονται επαρκή κίνητρα για τη συμμετοχή στα προγράμματα, εάν οι επιδοτήσεις της ΕΕ έχουν άμεση επίπτωση στην κατανάλωση των δικαιούχων και κατά πόσο αναμένεται να επιτευχθούν οι εκπαιδευτικοί στόχοι των προγραμμάτων και να επηρεαστούν οι μελλοντικές διατροφικές συνήθειες. Επιπλέον, το 2011 το Κέντρο Μελετών Ευρωπαϊκής Πολιτικής (CEPS)⁵ εκπόνησε μελέτη βάσει ειδικής σύμβασης με την Επιτροπή, η οποία εστίασε στην εκτίμηση και την αξιολόγηση του διοικητικού φόρτου που επέφεραν το πρόγραμμα διανομής γάλακτος και το σχέδιο προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία.

3.1. Καθιέρωση εύρυθμων σχεδίων στα κράτη μέλη

Δεδομένου του μεγάλου αριθμού παραμέτρων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να εκτιμηθεί το κατά πόσο έχουν καθιερωθεί εύρυθμα σχέδια στα κράτη μέλη, η παρούσα έκθεση εστιάζει στην αξιολόγηση της διοικητικής εφαρμογής του σχεδίου στα κράτη μέλη και των προκλήσεων σχετικά με (α) την αποδοτικότητά του, (β) τις δυσκολίες που προέκυψαν, (γ) το διοικητικό κόστος και βάρος, (δ) τα συνοδευτικά μέτρα και, τέλος, τα ζητήματα χρηματοδότησης.

3.1.1. Διοικητική εφαρμογή και σχετικές προκλήσεις

Σε ό,τι αφορά την εφαρμογή ενός εύρυθμου σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία, υφίστανται διάφορες προσεγγίσεις και θεωρητικές αρχές λειτουργίας. Ο τρόπος λειτουργίας του σχεδίου ενδέχεται να διαφέρει ακόμα και εντός ενός κράτους μέλους ή μίας περιφέρειας, καθώς οι αποφάσεις λαμβάνονται σε επίπεδο σχολικού ιδρύματος. Οι εθνικές αξιολογήσεις εστίασαν στην εφαρμογή του σχεδίου και την ικανοποίηση των σχολείων και μελών του προσωπικού που εμπλέκονται στην πρακτική εφαρμογή του. Σύμφωνα με την αποκαλούμενη «αξιολόγηση της διαδικασίας», το σχέδιο εφαρμόστηκε επιτυχώς στα κράτη μέλη και έτυχε ευρείας αποδοχής από τα παιδιά, τους διδάσκοντες και τους γονείς. Κατά το σχολικό έτος 2010/2011 πολλά από τα προβλήματα που προέκυψαν κατά το πρώτο έτος εφαρμογής ξεπεράστηκαν σε μεγάλο βαθμό και η λειτουργία του σχεδίου είναι πλέον ομαλή στη συντριπτική πλειονότητα των κρατών μελών. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα κράτη μέλη και/ή ορισμένες περιφέρειες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες με την εφαρμογή του σχεδίου (βλ. εδάφιο (β)).

Από τις αξιολογήσεις προκύπτει επίσης ότι τηρήθηκε απολύτως ο όρος γιασύμπραξη μεταξύ της εκπαίδευσης, της υγείας και της γεωργίας, ιδιαίτερα κατά το στάδιο προσαρμογής του ευρωπαϊκού σχεδίου στο εθνικό/περιφερειακό πλαίσιο και κατά την κατάρτιση των θεωρητικών αρχών λειτουργίας ή της στρατηγικής του σχεδίου. Η σύμπραξη αυτή ήταν κάπως λιγότερο δομημένη σε επίπεδο σχολικού ιδρύματος, γεγονός που μπορεί να αποδοθεί στην έλλειψη επαφής μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων κύκλων συμφερόντων.

α) Αποτελεσματικότητα του σχεδίου

Σύμφωνα με την εξωτερική αξιολόγηση δεν υπάρχει εύκολος τρόπος προσδιορισμού των πιο αποτελεσματικών σχεδίων. Καθώς η επιτυχία του σχεδίου εξαρτώνται από διάφορα

⁵ Ειδική έκθεση του Κέντρου Μελετών Ευρωπαϊκής Πολιτικής (CEPS) με τίτλο «Εκτίμηση του διοικητικού φόρτου που επιφέρει η ευρωπαϊκή νομοθεσία: Ποσοτικός προσδιορισμός του διοικητικού φόρτου που προκύπτει από το πρόγραμμα διανομής γάλακτος στους μαθητές και το σχέδιο προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία», 7 Δεκεμβρίου 2011.

αποτελέσματα, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως δείκτες επίπτωσης στο σύνολό τους, η αποτελεσματικότητα πρέπει να αξιολογηθεί με περισσότερους από έναν τρόπους. Για παράδειγμα, είναι δύσκολο να διαπιστωθεί το εάν είναι προτιμότερη η επιρροή σε περισσότερα παιδιά με μικρότερη αύξηση της κατανάλωσης από την επιρροή σε λιγότερα παιδιά με μεγαλύτερη αύξηση της κατανάλωσης. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα αξιολογήθηκε κατά προσέγγιση.

Από τα πορίσματα προκύπτει ότι η αναλογία μεταξύ της ποσότητας των διανεμηθέντων οπωροκηπευτικών προϊόντων και των ποσών που δαπανήθηκαν διαφέρει σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των κρατών μελών (από 0,90 έως 7 ευρώ ανά κιλό). Εντούτοις, η τιμή αυτή ίσως οφείλεται εν μέρει στο κόστος διανομής, το οποίο ποικίλει σημαντικά για διαφόρους λόγους, όπως τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά (απόκεντρες περιοχές, νησιά), η πυκνότητα του πληθυσμού και η επιλογή των προσφερόμενων προϊόντων. Η χαμηλή τιμή των προϊόντων ανά κιλό δεν αρκεί για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική διανομή.

Από την εξέταση της συχνότητας της διανομής σε σχέση με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες προκύπτει ότι τα αποτελεσματικότερα σχέδια ήταν εκείνα στα οποία δαπανήθηκαν μικρά χρηματικά ποσά για προϊόντα σε συνδυασμό με σχετικά μεγάλη συχνότητα διανομής, όπως συνέβη στην Εσθονία (0,91 ευρώ ανά κιλό φρούτων με 2,6 διανομές την εβδομάδα). Η μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της διανομής σε σχέση με τα διανεμηθέντα προϊόντα δικαιολογείται εν μέρει από το χαμηλότερο τίμημα που καταβάλλεται για κάθε κιλό προϊόντων.

Κατά τον υπολογισμό της αναλογίας μεταξύ του αριθμού των παιδιών της επιτευχθείσας ομάδας-στόχου και του ποσού που δαπανήθηκε ανά παιδί, καθίσταται σαφές ότι σε 8 κράτη μέλη ή περιφέρειες παρατηρείται μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής παιδιών στο σχέδιο. Στην περίπτωση αυτή επιτυγχάνεται κάλυψη άνω του 60% της στοχευόμενης ομάδας, καθώς οι δαπάνες ανά παιδί είναι πολύ χαμηλότερες. Τα κράτη μέλη ή οι περιφέρειες όπου δαπανώνται πολύ μεγάλα χρηματικά ποσά ανά παιδί γενικά καλύπτουν μικρό μόνο ποσοστό παιδιών. Υπάρχουν κάποιες εξαιρέσεις, όπως η Ουγγαρία, όπου διανέμεται μόνο ένα είδος φρούτων (μήλα).

Επιπλέον, κατά την αξιολόγηση διαπιστώθηκε ότι το ποσοστό συγχρηματοδότησης από την ΕΕ επηρεάζει το βαθμό κάλυψης της στοχευόμενης ομάδας. Το μεγαλύτερο ποσοστό ενίσχυσης από την ΕΕ προσφέρει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να προσεγγίσουν περισσότερα παιδιά στα πλαίσια μιας στοχευόμενης ομάδας.

β) Προκλήσεις και δυσκολίες σε σχέση με την εφαρμογή

Είναι εύλογο το γεγονός ότι οι σημαντικότερες δυσκολίες εφαρμογής προέκυψαν κατά το πρώτο έτος μετά την εκκίνηση της εφαρμογής του σχεδίου το 2009. Αυτά τα αρχικά προβλήματα αφορούσαν κυρίως τον μεγάλο διοικητικό φόρτο, τις υλικοτεχνικές/οργανωτικές προκλήσεις και την εξασφάλιση της απαιτούμενης εθνικής χρηματοδότησης.

Ο διοικητικός φόρτος και τα προβλήματα που σχετίζονται με την εθνική ή την ιδιωτική συγχρηματοδότηση αναλύονται διεξοδικότερα στο υποκεφάλαιο (γ) και στο κεφάλαιο 3.1.2. αντίστοιχα.

Τα προβλήματα υλικοτεχνικής υποστήριξης αφορούσαν κυρίως τη δυνατότητα των σχολείων να διαχειριστούν την προετοιμασία και τη διανομή των προϊόντων. Διαπιστώθηκαν επίσης προβλήματα σχετικά με την εύρεση προμηθευτών, ιδιαίτερα στις απόκεντρες περιοχές. Τα κράτη μέλη κατάφεραν να λύσουν τα αρχικά αυτά προβλήματα με διάφορους τρόπους. Για

παράδειγμα, οι Κάτω Χώρες μείωσαν τον αριθμό των προμηθευτών με στόχο το μετριασμό των υλικοτεχνικών δυσκολιών. Κατά συνέπεια, η σύμβαση για την παράδοση των προϊόντων κατέστη ελκυστικότερη, ενώ μειώθηκαν οι διοικητικές προσπάθειες και το κόστος του ελέγχου. Η Πολωνία μείωσε το κατ' αποκοπή ποσό ανά μερίδα, γεγονός που επηρέασε θετικά την απλούστευση και τον εξορθολογισμό της διαδικασίας χορήγησης της ενίσχυσης.

γ) Διοικητικό κόστος και επιβαρύνσεις

Γενικά, σε ό,τι αφορά την τεκμηρίωση και τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων και ελέγχου, από τις εκθέσεις αξιολόγησης προκύπτει ότι οι διοικητικές εργασίες σε σχέση με το σχέδιο είναι διαχειρίσιμες και κατά μέσο όρο συγκρίνονται με άλλα μέτρα πολιτικής στο πλαίσιο της ΚΓΠ. Επομένως, οι απαιτήσεις αυτές δεν παρεμποδίζουν από μόνες τους τη συμμετοχή των κρατών μελών ή των σχολείων.

Από την εξωτερική αξιολόγηση διαπιστώθηκε ότι ο διοικητικός φόρτος στα σχέδια που εφαρμόζονται σε περιφερειακό επίπεδο, όπως στην Καταλονία ή την Σαξονία-Άνχαλτ, φαίνεται μεγαλύτερος σε σχέση με τον αριθμό συμμετεχόντων σχολικών ιδρυμάτων και παιδιών συγκριτικά με τα σχέδια που διοργανώνονται σε κεντρικό επίπεδο. Το γεγονός αυτό συνάδει με την έκθεση του Κέντρου Μελετών Ευρωπαϊκής Πολιτικής (CEPS), που υποδεικνύει ότι ο φόρτος αυτός είναι παρόμοιος με το πάγιο κόστος και δεν αυξάνεται όταν αυξάνεται η κλίμακα του σχεδίου.

Από την άλλη πλευρά, στο πλαίσιο των αξιολογήσεων εντοπίστηκε σημαντικός φόρτος σε σχέση με την εφαρμογή και την υλοποίηση του σχεδίου σε επίπεδο σχολικών ιδρυμάτων. Ο φόρτος αυτός προκύπτει από τις οργανωτικές προκλήσεις που σχετίζονται με τις αποφάσεις των κρατών μελών σε σχέση με τον τρόπο εφαρμογής του σχεδίου. Σε ορισμένες περιπτώσεις ανατίθεται στα σχολεία ακόμα και η εξασφάλιση και η διαχείριση των συμβάσεων με τους προμηθευτές. Στα περισσότερα κράτη μέλη και στις περισσότερες περιφέρειες που συμμετέχουν τα σχολικά ιδρύματα είναι επιφορτισμένα με καθήκοντα που σχετίζονται με την υλικοτεχνική υποστήριξη και την παράδοση των προϊόντων, καθώς επίσης και τη διαχείριση της προετοιμασίας και της διανομής τους στα παιδιά. Οι διαδικασίες αυτές είναι χρονοβόρες και απαιτούν επιπλέον ανθρώπινο δυναμικό. Ορισμένες αξιολογήσεις των κρατών μελών συνιστούν προειδοποιήσεις σχετικά με τον υπερβολικό φόρτο των σχολείων, ο οποίος ενδέχεται να τα αποθαρρύνει τη συμμετοχή στο σχέδιο.

Σε ορισμένες περιπτώσεις ο διοικητικός φόρτος οφείλεται στις πολύ αυστηρές εθνικές υποχρεώσεις που επέβαλαν τα κράτη μέλη κατά το πρώτο έτος εφαρμογής, οι οποίες σε μεταγενέστερο στάδιο μεταβλήθηκαν με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία. Για παράδειγμα, η Πολωνία κατέστησε λιγότερο αυστηρές τις απαιτήσεις σχετικά με τη συσκευασία και την προετοιμασία των προϊόντων, επειδή οι προμηθευτές δεν κατάφεραν να συμμορφωθούν με αυτές. Επιπλέον, η Επιτροπή προέβη σε απλούστευση του κανονισμού της (ΕΚ) αριθ. 288/2009.

δ) Συνοδευτικά μέτρα

Τα συνοδευτικά μέτρα που εφαρμόστηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του σχεδίου της ΕΕ διαφέρουν μεταξύ τους. Γενικά, οι δημόσιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την παιδεία, την υγεία και τη γεωργία καθορίζουν τα μέτρα που πρέπει να εφαρμοσθούν. Η συνηθέστερη προσέγγιση είναι να παρέχουν οι αρχές στα σχολεία μεγάλη ποικιλία διδακτικού υλικού και προτάσεων συνοδευτικών μέτρων και να τους επιτρέπουν να αποφασίζουν σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής τους. Από την άλλη πλευρά, ορισμένα εθνικά ή περιφερειακά σχέδια δεν προσφέρουν στα σχολικά ιδρύματα καμία στήριξη για την εφαρμογή αυτών των μέτρων. Σε

ορισμένα κράτη μέλη και ορισμένες περιφέρειες τα συνοδευτικά μέτρα δεν εφαρμόζονται παρά στα πλαίσια του συνήθους προγράμματος σπουδών των σχολικών ιδρυμάτων. Οι μεγάλες διαφορές που παρατηρούνται σε ό,τι αφορά τις προσεγγίσεις και, κατά συνέπεια, την αυστηρότητα των μέτρων αυτών μπορούν επίσης να αποδοθούν εν μέρει στο γεγονός ότι δεν συγχρηματοδοτούνται από τα ταμεία της ΕΕ και, επομένως, δεν υφίστανται επιπλέον ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την εφαρμογή τους.

Από την ανάλυση προκύπτουν δύο είδη προγραμμάτων: εκείνα στα οποία τα μέτρα αποτελούν το κεντρικό στοιχείο της παρέμβασης, όπως για παράδειγμα στην Ιρλανδία, και εκείνα στα οποία τα μέτρα αποτελούν «επιπλέον στοιχείο», όπως για παράδειγμα στις Κάτω Χώρες. Κατά συνέπεια, διαπιστώνονται διαφορές και στις δαπάνες για τα συνοδευτικά μέτρα, οι οποίες στις Κάτω Χώρες και στη Γαλλία αντιστοιχούσαν σε λιγότερο από 1 ευρώ ανά παιδί για το πρώτο έτος εφαρμογής, ενώ στην Ιρλανδία υπερέβησαν τα 25 ευρώ ανά παιδί, καθώς το σύστημά της βασίζεται στις ανταμοιβές (μικρά βραβεία).

Σε ό,τι αφορά τις επιπτώσεις των συνοδευτικών μέτρων, οι έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στην Ιρλανδία καταδεικνύουν ότι το πρόγραμμα «Food Dudes», το οποίο βασίζεται σε ισχυρά συνοδευτικά μέτρα, διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο για την βιώσιμη αύξηση της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών προϊόντων από τα παιδιά. Όσον αφορά τα άλλα κράτη μέλη, τα οποία υιοθετούν διαφορετικές προσεγγίσεις, είναι δύσκολο να αξιολογηθεί η συνολική βραχυπρόθεσμη επίπτωση των συνοδευτικών μέτρων κατά την παρούσα συγκυρία.

3.1.2. Ζητήματα σχετικά με τη χρηματοδότηση του σχεδίου στα κράτη μέλη

Όπως αναφέρθηκε και στα προηγούμενα κεφάλαια, το σχέδιο βασίζεται στην αρχή της συγχρηματοδότησης. Οι πόροι που πρέπει να συνεισφέρουν τα κράτη μέλη μπορεί να προέρχεται από δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές. Σύμφωνα με τις εθνικές και εξωτερικές αξιολογήσεις καθίσταται σαφές ότι η συγχρηματοδότηση γίνεται όλο και πιο δύσκολη, ιδιαίτερα εάν πρέπει να εξασφαλιστεί αποκλειστικά από τα σχολικά ιδρύματα, τους δήμους ή τους γονείς. Επομένως, η συγχρηματοδότηση αποτελεί συχνά μια από τις μεγαλύτερες δυσκολίες εφαρμογής του σχεδίου και έναν λόγο για τον οποίο ορισμένες περιφέρειες των κρατών μελών αποφάσισαν να μην συμμετάσχουν στο σχέδιο.

α) Πηγές εθνικής συγχρηματοδότησης

Στην πλειονότητα των συμμετεχόντων κρατών μελών και των περιφερειών τους, η εθνική συγχρηματοδότηση προέρχεται αποκλειστικά από δημόσιους πόρους. Μόνο στη Σλοβακία, τη Δανία, την Αυστρία και τη Φλάνδρα (Βέλγιο) ζητείται η συμβολή των γονέων, ενώ σε 3 κράτη μέλη/περιφέρειες η συγχρηματοδότηση περιλαμβάνει ιδιωτικούς πόρους (Βάδη-Βυρτεμβέργη, Κάτω Χώρες και Φλάνδρα).

Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη χρηματοδότηση μπορεί να αποτελέσει θετική ευκαιρία επέκτασης της κλίμακας του σχεδίου, εάν γίνει σωστή διαχείριση της μακροπρόθεσμης συμμετοχής και των ιδιωτικών συμφερόντων. Η εξεύρεση ιδιωτικών χορηγών και η σύναψη συμβάσεων φαίνονται περισσότερο αποτελεσματικές όταν τίθενται υπό την ευθύνη της εθνικής/περιφερειακής ελεγκτικής αρχής και όχι σε σχολικό επίπεδο. Με βάση την αξιολόγηση διαπιστώνεται επίσης ότι το σχέδιο δεν επεκτείνεται σε περιφέρειες, όπου η συνεισφορά του δημοσίου τομέα είναι πολύ περιορισμένη και τα ίδια τα συμμετέχοντα σχολεία πρέπει να εξασφαλίσουν τη χρηματοδότηση από ιδιωτικούς φορείς. Πρόκειται για την περίπτωση της Γαλλίας και της Γερμανίας. Στην Βάδη-Βυρτεμβέργη, όπου η συμμετοχή του δημοσίου τομέα ανέρχεται μόλις στο 4%, παρατηρούνται συγκεκριμένα προβλήματα σχετικά με την επέκταση του προγράμματος, ενώ δεν συμβαίνει το ίδιο στις γειτονικές

περιφέρειες Βαυαρία και Ρηνανία-Παλατινάτο, όπου η συμμετοχή του δημοσίου τομέα ανέρχεται στο 50%. Στη Γαλλία, όπου δεν χορηγείται εθνική συγχρηματοδότηση, ο προϋπολογισμός διατίθεται είτε από τους δήμους είτε από τα ίδια τα σχολικά ιδρύματα, από τον προϋπολογισμό τους για τα κυλικεία.

β) Συμμετοχή των γονέων

Υπάρχουν αποκλίνουσες απόψεις σχετικά με την συμμετοχή των γονέων στη χρηματοδότηση, παρόλο που θα μπορούσε να εξασφαλίσει σε κάποιο βαθμό τη συμμετοχή των γονέων στο σχέδιο και την συνεισφορά επιπρόσθετων πόρων. Κατά βάση, υπάρχει η πεποίθηση ότι η υποχρεωτική χρηματοδοτική συνεισφορά από τους γονείς επηρεάζει αρνητικά το ποσοστό συμμετοχής, ιδιαίτερα εάν στα σχολεία φοιτούν πολλά παιδιά που προέρχονται από μη προνομιούχα κοινωνικά στρώματα. Επιπλέον, σύμφωνα με τους διευθυντές των σχολικών ιδρυμάτων η συλλογή πόρων σε επίπεδο σχολικού ιδρύματος απαιτεί πολύ μεγάλη οργάνωση. Οι υποθέσεις αυτές επιβεβαιώνονται, για παράδειγμα, από την εμπειρία της Λετονίας, όπου παρατηρήθηκε ότι η εφαρμογή του προγράμματος «Γάλα στα σχολεία» σταμάτησε όταν μειώθηκε η δημόσια χρηματοδότηση.

γ) Επίπτωση της χρηματοδότησης της ΕΕ

Συνεπώς, από την αξιολόγηση συνάγεται το συμπέρασμα ότι η ενίσχυση της ΕΕ - τόσο το ποσοστό χρηματοδότησης όσο και τα απόλυτα μεγέθη των διαθέσιμων πόρων της ΕΕ - έχει θετικές ή ακόμα και σημαντικές επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα του σχεδίου. Οι πόροι της ΕΕ είναι απαραίτητοι για την επιτυχία των σχεδίων σε εθνικό (ή περιφερειακό) επίπεδο σε σχεδόν όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, ανεξάρτητα από την υφιστάμενη μέθοδο χρηματοδότησης. Επιπλέον, κατά την άποψη του κοινού, η συμμετοχή της ΕΕ προσδίδει επιπλέον αξιοπιστία και βαρύτητα στα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα.

3.2. Αξιολόγηση των επιπτώσεων του σχεδίου στις διατροφικές συνήθειες των παιδιών

Λαμβανομένου υπόψη ότι οι εθνικές αξιολογήσεις αφορούσαν μόνο δύο έτη εφαρμογής του σχεδίου και ότι χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικές μέθοδοι αξιολόγησης, δεν μπορούν να συναχθούν συγκεκριμένα συμπεράσματα για την αποτελεσματικότητά του, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις.

α) Επιπτώσεις στις διατροφικές συνήθειες των παιδιών

Λαμβανομένων υπόψη αυτών των περιορισμών, από τα πορίσματα των περισσότερων εθνικών και περιφερειακών αξιολογήσεων προκύπτει ότι το σχέδιο οδήγησε σε αύξηση της ποσότητας φρούτων και λαχανικών που καταναλώνουν τα παιδιά. Για παράδειγμα, στην Πολωνία σημειώθηκε αύξηση της κατανάλωσης της τάξης του 21%. Διαπιστώθηκαν παρόμοια θετικά αποτελέσματα με βάση τις συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο μιας εξωτερικής αξιολόγησης. Μόνο σε τέσσερις αξιολογήσεις δεν διαπιστώθηκαν επιπτώσεις στην κατανάλωση, είτε επειδή δεν συνέτρεχαν επαρκείς λόγοι εκτίμησης των αποτελεσμάτων του σχεδίου στην κατανάλωση μετά από μόνο ένα έτος εφαρμογής, όπως στις Κάτω Χώρες, ή επειδή δεν είχαν διαπιστωθεί σημαντικές στατιστικές διαφορές στα πρότυπα κατανάλωσης.

Σε ορισμένες περιπτώσεις η ενθάρρυνση των παιδιών να καταναλώνουν περισσότερα φρούτα και λαχανικά έχει θετικές έμμεσες επιπτώσεις εκτός των επίσημων περιόδων διανομής στα σχολεία, για παράδειγμα στην κατανάλωση μετά το σχολείο στη Ρουμανία, ή κατά τις ημέρες

που δεν είχε προβλεφθεί διανομή φρούτων, π.χ. στις Κάτω Χώρες. Ωστόσο, τα συμπεράσματα ήταν διαφορετικά ως προς τις επιπτώσεις του σχεδίου στον τρόπο ζωής των παιδιών γενικά, όπως στην κατανάλωση δημοφιλών σνακ ή γλυκισμάτων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχαν εμφανείς επιπτώσεις, ενώ παρατηρήθηκαν ορισμένες περιστασιακές θετικές αλλαγές. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι από πολλές αξιολογήσεις συνάγεται το συμπέρασμα ότι το σχέδιο δεν επηρεάζει με τον ίδιο τρόπο τις καταναλωτικές συνήθειες όλων των παιδιών που συμμετέχουν. Οι διαφορές που παρατηρήθηκαν αφορούν το φύλο, καθώς τα κορίτσια καταναλώνουν περισσότερα φρούτα και λαχανικά από τα αγόρια, καθώς επίσης και το είδος των προϊόντων, καθώς παρατηρείται προτίμηση στα φρούτα σε σχέση με τα λαχανικά. Επιπλέον, από κάποιες αξιολογήσεις διαπιστώθηκε η θετική επίδραση του σχεδίου, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις κοινωνικοοικονομικά μειονεκτούσες ομάδες, που δέχθηκαν με ενθουσιασμό το σχέδιο.

β) Επιπτώσεις στους γονείς

Στις περισσότερες αξιολογήσεις έχουν παραληφθεί οι επιπτώσεις στους γονείς και στις καταναλωτικές τους συνήθειες ή έχουν σχολιαστεί εμμέσως στο πλαίσιο της εξέτασης μόνο της γενικής στάσης τους ως προς το σχέδιο και του διαιτολογίου των παιδιών τους. Παρόλο που από πολλές αξιολογήσεις συνάγεται το συμπέρασμα ότι οι γονείς ανταποκρίθηκαν πολύ θετικά στο σχέδιο και στους στόχους του, στην περίπτωση της Γαλλίας και της Πολωνίας το σχέδιο δεν απέφερε εμφανή αποτελέσματα όσον αφορά τις καταναλωτικές συνήθειες των γονέων. Από άλλες αξιολογήσεις προκύπτει ότι οι επιπτώσεις του σχεδίου ήταν θετικές όσον αφορά τη στάση των γονέων ως προς το διαιτολόγιο των παιδιών τους. Για παράδειγμα, στην Ιρλανδία, την Πολωνία και τη Μάλτα οι γονείς περιελάμβαναν περισσότερα φρούτα και λαχανικά στο σχολικό γεύμα των παιδιών τους. Παρατηρήθηκαν επίσης μεγαλύτερες διαφορές όσον αφορά την ποικιλία και τη διαθεσιμότητα των προϊόντων αυτών στο σπίτι (Ιταλία), ενώ επηρεάστηκαν θετικά, αν και σε μικρότερο βαθμό, και οι καταναλωτικές συνήθειες των γονέων.

3.3. Διατυπωθείσες συστάσεις

Από τις αξιολογήσεις διαπιστώθηκαν σημαντικές βελτιώσεις στη λειτουργία του σχεδίου σε σχέση με το «δύσκολο» ξεκίνημά του. Ωστόσο, διατυπώθηκαν διάφορες συστάσεις για την ενίσχυση του σχεδίου.

Πρώτον, για να αντισταθμιστούν οι δημοσιονομικοί περιορισμοί που αντιμετωπίζουν πολλά κράτη μέλη και πολλές περιφέρειες και για να ενισχυθούν οι επιπτώσεις του σχεδίου μέσω της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής του,

- συνιστάται να αυξηθεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης της ΕΕ, καθώς τα ισχύοντα ποσοστά του 50% και του 75% εμποδίζουν την απορρόφηση περισσότερων πόρων. Η συνολική ενίσχυση της ΕΕ θα πρέπει επίσης να αυξηθεί, ώστε να υπερβεί τα 90 εκατομμύρια ευρώ.

Δεύτερον, σε ό,τι αφορά την εφαρμογή του σχεδίου και τις παραμέτρους της διανομής διατυπώνονται οι εξής συστάσεις:

- Στόχος θα πρέπει να είναι η συνεχής διανομή (≥ 35 εβδομάδες του σχολικού έτους), καθώς μόνο η επαρκώς μακρόχρονη συμμετοχή μπορεί να επιφέρει βιώσιμα αποτελέσματα όσον αφορά τη βελτίωση των διατροφικών συνηθειών των παιδιών όπως προβλέπεται από το σχέδιο.

- Η ποικιλία των προσφερόμενων προϊόντων θεωρείται σημαντικός παράγοντας επιτυχίας για την αποτελεσματικότητα του σχεδίου. Συνιστάται να προσφέρονται τουλάχιστον 5 έως 10 διαφορετικά προϊόντα για να διατηρείται αμείωτο το ενδιαφέρον των παιδιών. Ωστόσο, η εφαρμογή της σύστασης αυτής είναι δύσκολη στις περιπτώσεις των κρατών μελών που επιλέγουν την κατά προτεραιότητα χρήση τοπικών ή εποχιακών οπωροκηπευτικών προϊόντων.
- Τα προϊόντα θα πρέπει να εξακολουθήσουν να διανέμονται δωρεάν. Υπέρ αυτού συνηγορούν πολλές εθνικές αξιολογήσεις (π.χ. της Γερμανίας και των Κάτω Χωρών), αλλά και η έκθεση του ΕΕΣ, καθώς θεωρείται καθοριστικό για την επιτυχία του σχεδίου λόγω του ότι επηρεάζει τόσο τη συμμετοχή όσο και την αποτελεσματικότητα.
- Επιπλέον, συνιστάται τα προϊόντα να προσφέρονται με μεγάλη συχνότητα, ήτοι τρεις φορές την εβδομάδα σε ιδανικές περιπτώσεις. Η σύσταση αυτή, όπως και οι προηγούμενες τρεις, συνδέεται άρρηκτα με το ζήτημα της χρηματοδότησης του σχεδίου και των διαθέσιμων πιστώσεων.

Όσον αφορά την στοχευόμενη ομάδα του σχεδίου:

- Αρκετά κράτη μέλη επισημαίνουν την ανάγκη διεύρυνσης της στοχευόμενης ομάδας του σχεδίου, ώστε να επωφεληθούν από αυτό περισσότερα παιδιά. Αυτό όμως εξαρτάται από τους διαθέσιμους πόρους.
- Διαπιστώθηκε επίσης ότι απαιτείται μια στοχευμένη προσέγγιση για τις πιο «ευάλωτες» ομάδες, όπως οι κοινωνικοοικονομικά μειονεκτούσες ομάδες που δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το σχέδιο. Ωστόσο, αν και συνιστάται η εστίαση του σχεδίου στα παιδιά των ομάδων αυτών, δεν θα πρέπει να περιοριστεί σε αυτές, ώστε να αποφευχθεί ο στιγματισμός των σχολείων στα οποία φοιτούν και λόγω των δυσκολιών σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων για τον ακριβή προσδιορισμό αυτών των ομάδων και των σχολείων.
- Από αρκετές αξιολογήσεις διαπιστώνεται επίσης η ανάγκη εξεύρεσης καλύτερων τρόπων στόχευσης των αγοριών, τα οποία έχουν την τάση να καταναλώνουν λιγότερα φρούτα και λαχανικά σε σχέση με τα κορίτσια.

Όσον αφορά τον διοικητικό και οργανωτικό φόρτο:

- Για να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος, συνιστάται να διερευνηθούν περαιτέρω τρόποι εναρμόνισης των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων και των διοικητικών διαδικασιών του προγράμματος διανομής γάλακτος και του σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία. Επιπλέον, θα πρέπει να εξευρεθούν λύσεις στο πλαίσιο των εθνικών στρατηγικών για την παροχή βοήθειας στα σχολεία, ώστε να ανταπεξέλθουν στα οργανωτικά και διαχειριστικά καθήκοντά τους.

Τέλος, δεδομένης της σημασίας των συνοδευτικών μέτρων και για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή τους, διατυπώνονται οι εξής συστάσεις:

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να προσέξουν περισσότερο προσέγγιση που χρησιμοποιούν, καθώς οι επιπτώσεις των μέτρων αυτών εξαρτώνται από τη μεθοδολογική προσέγγιση.

- Συνιστάται τα μέτρα αυτά να καθίστανται επιλέξιμα για χορήγηση ενίσχυσης από την ΕΕ υπό τον όρο ενός ελάχιστου ποσοστού της συγχρηματοδότησης με στόχο την ενίσχυση του ρόλου τους και την εξασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής τους.

Όσον αφορά το σχέδιο γενικότερα, σε πολλές εθνικές αξιολογήσεις διατυπώνονται οι εξής συστάσεις:

- Υπάρχει επιτακτική ανάγκη αύξησης της προβολής του σχεδίου και της παροχής περισσότερης και καλύτερα στοχευμένης πληροφόρησης, καθώς επίσης και της συστηματικότερης συμμετοχής διάφορων φορέων και ενδιαφερομένων κύκλων συμφερόντων.

4. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μετά από μόνο τρία χρόνια εφαρμογής του ευρωπαϊκού σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία είναι πολύ νωρίς για να συναχθούν οριστικά συμπεράσματα, ιδίως σε ό,τι αφορά τις βιώσιμες επιπτώσεις του στις διατροφικές συνήθειες των παιδιών. Ωστόσο, θα μπορούσαμε να συμπεράνουμε ότι, με βάση τα αποτελέσματα των αρχικών αξιολογήσεων και τα αριθμητικά δεδομένα που προέκυψαν από τις ενέργειες παρακολούθησης της Επιτροπής, το σχέδιο εφαρμόζεται με επιτυχία στα κράτη μέλη. και η αποτελεσματικότητά του αυξάνεται όσον αφορά τον προϋπολογισμό και τα οφέλη για τα παιδιά (πάνω από 8 εκατομμύρια) σε σύγκριση με τα αρχικά στάδια της εφαρμογής του.

Όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του σχεδίου, από τις εθνικές αξιολογήσεις προκύπτει ότι διαθέτει δυναμισμό και αποτελεί ενδεδειγμένο μέσο άσκησης θετικής επιρροής στις διατροφικές συνήθειες των παιδιών, αλλά και των γονέων, προτρέποντάς τους να καταναλώνουν περισσότερα φρούτα και λαχανικά στο μέλλον με την προϋπόθεση ότι θα εξασφαλιστεί η συνέχιση της εφαρμογής του σχεδίου σε μακροπρόθεσμη βάση.

Στο πλαίσιο των αξιολογήσεων που διενεργήθηκαν από τα κράτη μέλη, αλλά και από τον εξωτερικό ανάδοχο, καθώς επίσης και στην ειδική έκθεση του ΕΕΣ, διατυπώθηκαν αρκετές συστάσεις και προτάσεις. Μερικές από τις πιο σημαντικές συστάσεις έχουν ήδη ληφθεί υπόψη με τις προβλεπόμενες αλλαγές του προγράμματος στο πλαίσιο των προτάσεων για τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ για το 2020. Επομένως, για να δώσει την ευκαιρία σε περισσότερα από τα μέχρι σήμερα 8,1 εκατομμύρια παιδιά να επωφεληθούν από το σχέδιο, η Επιτροπή πρότεινε να ενισχυθεί ακόμα περισσότερο, αυξάνοντας τις συνολικές διαθέσιμες πιστώσεις της ΕΕ σε 150 εκατομμύρια ευρώ. Πρότεινε επίσης να αυξηθεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης της ΕΕ, το οποίο, , θεωρείται ένας από τους βασικότερους παράγοντες επιτυχίας του προγράμματος. Στην εξωτερική αξιολόγηση εκφράζεται η άποψη ότι τα ισχύοντα ποσοστά συγχρηματοδότησης αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα εμπόδια για την μεγαλύτερη απορρόφηση των πόρων.

Επιπλέον, δεδομένης της σημασίας που αποδίδεται στα συνοδευτικά μέτρα, η Επιτροπή πρότεινε να καταστούν επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ υπό ορισμένες προϋποθέσεις και με βάση ένα ανώτατο όριο που θα καθοριστεί σε μεταγενέστερο στάδιο. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθούν οι επιπτώσεις και η συνάφειά τους με στόχο να αυξηθούν τα συνολικά οφέλη του σχεδίου.

Δεδομένων των θετικών παρατηρήσεων σχετικά με την χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα του σχεδίου μετά τα τρία πρώτα χρόνια εφαρμογής, είναι σημαντικό στο στάδιο αυτό να ξεκινήσει ο προβληματισμός για το μέλλον. Επιπλέον, στην έκθεση του ΕΕΣ

ζητείται μεγαλύτερος συντονισμός και συνέργεια μεταξύ του σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων και του προγράμματος διανομής γάλακτος στα σχολεία για να εξασφαλιστεί η εναρμονισμένη προσέγγιση του θέματος της διατροφής και η αποτελεσματική διαχείρισή τους.

Για το λόγο αυτό η Επιτροπή έχει ξεκινήσει μια διαδικασία εκτίμησης του αντικτύπου που θα βασισθεί στα πορίσματα των αξιολογήσεων και στις βελτιώσεις που έχουν ήδη γίνει και θα ληφθεί υπόψη και η έκθεση ΕΕΣ . Θα εκτιμηθεί ο αντίκτυπος των υφισταμένων προγραμμάτων και θα εξετασθεί θα εξετασθούν διάφορες προτάσεις για την μελλοντική τους εξέλιξη, μεταξύ των οποίων και μια πρόταση για ένα ευρύτερο πρόγραμμα . Επιπλέον, θα εξετασθούν ο ρόλος και η διαμόρφωση των συνοδευτικών μέτρων που αποτελούν σημαντικό μέσο ενημέρωσης και εκπαίδευσης των παιδιών σχετικά με τη σημασία των γεωργικών προϊόντων, της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, καθώς επίσης και για την υγιεινή διατροφή και τον υγιεινό τρόπο ζωής.